

Taxonomieën voor cognitieve doelen

Een taxonomie is een classificatieschema waarin aspecten van presteren beschreven worden. Deze aspecten hebben een hiërarchische opbouw. Er zijn taxonomieën die betrekking hebben op het cognitieve, affectieve of psychomotorische domein. Veelgebruikte taxonomieën voor het cognitieve domein zijn RTTI en Bloom.

Waarom? Een taxonomie kan je helpen bij het vaststellen van het beoogde beheersingsniveau en het bepalen van leerdoelen. Het is een gestructureerde manier om leerdoelen te ordenen en biedt handvatten bij het construeren van toetsitems.

RTTI

RTTI onderscheidt vier typen vragen, geordend van een laag cognitief niveau naar een hoog cognitief niveau:

1. **Reproductievragen:** informatie reproduceren;
2. **Trainingsgerichte toepassingsvragen:** leerstof toepassen in bekende situaties;
3. **Transfergerichte toepassingsvragen:** leerstof toepassen in nieuwe situaties;
4. **Inzicht- en innovatievragen:** nieuwe ideeën of inzichten toevoegen aan de leerstof.

Bloom

De taxonomie van Bloom onderscheidt zes beheersingsniveaus, oplopend in moeilijkheid:

1. **Onthouden:** informatie en kennis herinneren of benoemen;
2. **Begrijpen:** concepten of ideeën uitleggen of interpreteren;
3. **Toepassen:** informatie toepassen in een andere context;
4. **Analyseren:** informatie opdelen in kleine stukjes, informatie vergelijken en naar relaties zoeken;
5. **Evalueren:** informatie beoordelen en argumenten tegen elkaar afwegen;
6. **Creëren:** Nieuwe ideeën zelf maken of bedenken.

